

El primer premi 25 d'abril d'ACPV en la categoria individual per una trajectòria marcada per la persistència i el compromís va ser concedit a Eliseu Climent i Corbera.'

La lloa, que podeu llegir a continuació, anà a càrrec d'Agustí Cerdà.

LAUDATIO ELISEU CLIMENT

Per Agustí Cerdà

Al llarg de la Història hi ha hagut episodis, on, com si es tractara d'una alineació d'astres, concorrien les ments més brillants i preclares del moment; on la Intel·ligència en majúscules (que sempre és un fenomen col·lectiu) es donara cita i es reunira en un lloc concret, donat pas a episodis extraordinaris i lluminosos, que deixaren la seua empremta sobre l'avenir, per segles i segles. Recordem l'Atenes de Pèricles, el Renaixement italià, la Il·lustració europea que com a exemples excepcionals i revolucions politicoculturals que foren, marcaren el futur de la Humanitat.

També a la nostra nació, malgrat la seua dissortada història, i en la nostra dimensió, hem tingut, en el darrer segle, tres revolucions d'aquesta mena, que han marcat el nostre futur, que transbalsaren i removeren consciències i feren ressorgir el potencial alliberador i creatiu d'un país, d'uns territoris sotmesos al domini polític aliè: el modernisme, el noucentisme i el que entre altres autors Marta Vallverdú anomena, el seixantisme. Episodis històrics brillants i lluminosos, on confluïren i es trobaren les ments més potents de la nostra terra, per fer-nos llum en mig de la tenebra; per retornar-nos el nom de cada cosa, per fer-nos conscients de la nostra condició nacional.

Els dos primers moviments, Modernisme i Noucentisme tingueren la seua màxima esplendor al Principat de Catalunya, i un reflex més feble al País Valencià i les Balears. A diferència d'ells, el seixantisme valencià és tan potent, congrega tanta vitalitat i creativitat, que m'atrevisc a dir que fins i tot, influeix considerablement en el seixantisme del Principat,

si més no des del punt de vista cultural i ideològic.

Quan mires una fotografia on, asseguts en una mateixa taula es troben, per dir-ne alguns, Joan Fuster, Vicent Andrés Estellés, Manuel Sanchis Guarnier, Rosa Raga, Eliseu Climent, Josep Renau, Raimon, Andreu Alfaro... pots entendre que la Intel·ligència amb majúscules dels grans moments de la història, de la nostra història, es va donar cita a València. És el moment de més sinergies compartides entre el Principat, el País Valencià i les Illes; el moment d'una interrelació fructífera entre gent decidida i compromesa de tots els territoris de la nostra nació, on Eliseu Climent es converteix en la intersecció de totes les genialitats concurrents, és aquell que els convoca, els reuneix, els visualitza i els projecta; és la peça clau de tot aquest entramat nacional que fa que les coses es facen, que tot es puga fer, que tot siga possible; és aquella personalitat tossuda i rebel que converteix les idees en projectes i actes. En acció. En realitats.

Eliseu és l'exponent més reeixit d'una generació d'universitaris (on podíem destriar Joan Francesc Mira, Josep-Vicent Marqués, Rafael Ninyoles, Vicent Àlvarez, Enric Solà, Valerià Miralles, Ferran Zurriaga, Alfons Cucó, Raimon, el mateix Eliseu i també Rosa Raga, Cèlia Amorós, Olga Quiñones....) i altre grup com els germans Codonyer, els germans Bonafont, Antoni Bargues, Jaume Pérez Muntaner, Enric Tàrrega... Una generació on les paraules, el mestratge i el pensament de Joan Fuster troben un camp adobat perquè germinen i donen fruits. Fuster, com a nexa generacional entre els exiliats republicans, els supervivents del valencianisme republicà de figures com Adolf Pizcueta, Enric Valor o Carles Salvador, i el seixantisme del Principat, troba en aquesta generació els elements humans necessaris per a fer allò que li confessa a Josep Pla: "No voldria morir-me sense haver deixat en funcionament i "en forma" uns quants equips d'intel·lectuals i no intel·lectuals capaços de remoure -o almenys d'intentar-ho- aquesta societat en perpètua somnolència digestiva."

Eliseu és un referent ineludible de tot un moviment plural i de molta vitalitat, amb iniciatives politicoculturals potents i imaginatives, amb una voluntat col·lectiva molt aferrissada en la qual convergeixen dos objectius: l'antifranquisme i la cultura com a forma definidora de la identitat catalana, amb la consciència estesa i esperançada en la fi del

règim franquista i l'adveniment de la democràcia. Eliseu és la clau de volta de l'arc fusterià.

Aquest moviment, aquesta generació d'Eliseu són l'esglaó imprescindible de renaixement cultural, que va fonamentar les bases en les quals es van definir i conformar els Països Catalans posteriors i actuals. Eliseu és el personatge clau que possibilita la creació dels fonaments estructurals, culturals, cívics i també, en gran part, polítics, del País Valencià actual. Vertebrar el País, deia. Dotar-lo d'un esquelet tan consistent i robust com ha estat possible, que l'articulava, que el sustentava com a base per a fer una societat més justa, més culta, més nostra, més lliure.

Eliseu i Rosa, Rosa i Eliseu han dedicat la seua vida a fer que es materialitzaren les seues pròpies paraules pronunciades com a colofó final d'un míting l'any 1977 a la Piscina València com una mena de profecia autocomplerta: NI LEVANTE, NI PROVINCIAS: PAÍS VALENCIÀ !!

Quan mirem amb perspectiva històrica la vida del nostre poble, i partint del no-res o del molt poquet que hi havia en la misèria del franquisme, quan va emergir aquesta generació fusteriana i prodigiosa, es veu la colossal obra feta, després de la qual em resulta ben difícil entendre el País Valencià d'avui sense la figura d'Eliseu.

Per començar, hui, commemorem el 25 d'abril, una data elevada a diada des d'aquesta casa. De la muixeranga, Eliseu conta que Fuster insistia persistentment a dir que necessitàvem un himne. Un bon dia passejant per Algemesí Rosita, Fuster i ell mateix escoltaren un xiquet tocant la dolçaina. Eliseu es va aproximar a la criatura i oferint-li una pesseta li va demanar que tornara a tocar-la. En acabar, Eliseu es va girar de cara a Fuster i li va dir: "Ale, Juanito, ja tenim himne".

Seriosament, us pregunte que seria d'aquest país, sense el Secretariat de l'Ensenyament de l'Idioma, legalitzat com a "acadèmia de un solo professor" que era Rosa Raga; que va arrancar a funcionar amb el finançament de les 13.000 pessetes que aportava Òmnium Cultural i les 7.000 d'un tal Jordi Pujol. Que seria d'aquest país sense Acció Cultural i totes les seues iniciatives, manifestacions, trobades, campanyes i organitzacions,

Blocs i Casals Jaume I, els correllengues, i tot el que ha generat Acció al llarg dels seus ja quasi 50 anys d'existència; que seria sense un Centre Carles Salvador que els primers 5 anys va alfabetitzar en català més de 30.000 alumnes d'arreu del País, o dels Cursos de l'ICE que formaren milers de professors i mestres que estan en la base de tots els moviments pedagògics i de les Escoles en valencià; que seria d'aquest tros de terra sense l'editorial 3i4 i la ingent quantitat de llibres que han format i formen generacions senceres del nostre país, o de la llibreria, centre de reunions, conxorxes i iniciatives de tota mena i blanc de 18 bombes, o sense la proesa dels 40 anys de El temps o sense la batalla per la TV3 al País Valencià, o la campanya exigint la Televisió valenciana en valencià, sense els Premis Octubre reunint les figures més rellevants de la cultura i la política de cada moment, sense els Tirants de Rock que donaren vida i esperança a tota una nova generació de grups i cantants com Els Obrint Pas o la Gossa Sorda i molts altres que han vingut després....

Conscient que un país no és només llengua, i que cal tenir estructures de país, la personalitat polièdrica i calidoscòpica d'Eliseu el va portar a impulsar la Institució Joan Fuster, l'Institut d'Economia i Empresa Ignasi Villalonga, l'Assemblea de Regidors dels PP.CC, la Societat Valenciana de Ciències de la Salut Joan Baptista Peset. I la passió per la memòria dels grans mites valencians com el Tirant Lo Blanc o la recuperació dels arxius secrets del vaticà - més de 2 milions de documents del fons Borgià- o de la democràtica i popular del Fòrum de la Memòria del País Valencià o del Centre de documentació i política que hui constitueix l'Arxiu de la Memòria d'Elx.

Què seria d'aquesta València nostra sense aquest Centre Octubre que hui ens acull erigit amb la tenacitat de forjar ferro gelat. Podria estar avorrint-vos més encara, amb tots els "tinglados" on Eliseu ha estat present. *Tinglados* i ramificacions i derives dels *tinglados* que han amerat, que han impregnat la vida política, cultural, cívica del nostre poble durant dècades, unint, de manera indestruïble, la catalanitat al progrés i la modernitat. Sense Eliseu, el País Valencià seria més *Levante* i més *Provincias* i més *Provincias del Levante*.

Vull acabar on he començat, en aquella Grècia esplendorosa de Pèricles de la qual els meus amics i companys de tantes batalles Josepa Costa i Vicent Terol em recordaren

uns famosos versos referits al gran Aquil·les: "Done gràcies als déus per haver viscut el segle d'Aquil·les". Jo, també, humilment, done gràcies als déus per haver viscut el segle d'Eliseu.

Eliseu no és només un homenot. No és una xamba genètica com es diu de Fuster. Eliseu és un gegant als muscles del qual caminaran les generacions del nostre poble fins a assolir la plena llibertat de la nostra pàtria completa.